

Sygnatura akt I C 419/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 05-01-2018 r.

Sąd Okręgowy w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jan Bartniak

Protokolant: p.o.sekr. sąd. Aleksandra Krakowska

po rozpoznaniu w dniu 22-12.2017r. w Koninie

sprawy z powództwa **J. W. (1)**

przeciwko **Zakładowi Opieki Zdrowotnej i (...) Sp. z o.o. w K.**

o zadośćuczynienie i odszkodowanie w kwocie 200.000 zł , rentę w kwocie 300 zł miesięcznie i ustalenie

1. Zasądza od pozwanego Zakładu Opieki Zdrowotnej i (...) Sp. z o.o. w K. na rzecz powódki J. W. (1) kwotę 81 710,15 zł (osiemdziesiąt jeden tysięcy siedemset dziesięć złotych piętnaście groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 04.09.2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.01.2016 roku do dnia zapłaty;
2. Umarza postępowanie w zakresie dotyczącym renty;
3. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.
4. Nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Koninie od pozwanego kwotę 4 072 zł (cztery tysiące siedemdziesiąt dwa złote) oraz od powódki z zasądzonych jej roszczenia kwotę 2 275,90 zł (dwa tysiące dwieście siedemdziesiąt pięć złotych dziewięćdziesiąt groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, odstępując od obciążania powódki pozostałymi kosztami sądowymi;
5. Zasądza pozwanemu od powódki 1 936,20 zł (tysiąc dziewięćset trzydzieści sześć złotych dwadzieścia groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Jan Bartniak

Sygn. akt I C 419/15

UZASADNIENIE

Powódka J. W. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanego Zakładu Opieki Zdrowotnej i (...) sp. z o.o. w K. kwoty 200.000 zł (stanowiącą sumę zadośćuczynienia w kwocie 195.400 zł. i odszkodowania w kwocie łącznej 4.600 zł stanowiącej zwrot poniesionych kosztów przejazdów związanych z leczeniem powódki w szpitalu w Z. i zakupu leków w kwocie łącznej 4.600 zł.) z ustawowymi odsetkami od daty wytoczenia powództwa do dnia zapłaty; zasądzenie od pozwanego dożywotniej renty w kwocie po 300 zł miesięcznie, płatnej począwszy od kwietnia 2014 r., w terminie do dnia 15 każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat; ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za doznany przez powódkę uszczerbek na zdrowiu oraz zasądzenie od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka wywodziła, iż w dniu 31.03.2014r. poddała się operacji usunięcia zaćmy w placówce prowadzonej przez pozwanego i przy tej operacji powódka doznała zakażenia bakteryjnego, co w efekcie doprowadziło do całkowitej utraty wzroku w prawym oku, na którym zabieg był wykonywany. W następstwie zdarzenia powódka utraciła poczucie własnej wartości i przydatności w związku z pogorszeniem jej stanu zdrowia. Powódka zanim poddała się zabiegowi usunięcia zaćmy była pełną życia samowystarczalną osobą, natomiast po zabiegu musiała zrezygnować np. z korzystania z roweru. Powódka doznając utraty wzroku, utraciła całkowicie zdolność do samodzielnego utrzymania się i wymaga pomocy osób trzecich we wszystkich podstawowych czynnościach związanych z codziennym prowadzeniem gospodarstwa domowego. Natomiast dochodzona w pozwie renta w kwocie 300 zł miesięcznie wynika ze zwiększonych potrzeb życiowych powódki, związanych z koniecznością objęcia powódki odpłatną opieką ze strony osób trzecich oraz związanych z koniecznością zakupu dodatkowych leków (k.2-6).

Pozwany Zakład Opieki Zdrowotnej i (...) sp. z o.o. w K. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Pozwany zaprzeczył wszystkim okolicznościom i twierdzeniom pozwu wyraźnie nie przyznanych. Przyznał, iż w ramach swojej działalności prowadzi m.in. Oddział Okulistyczny Szpitalnego Oddziału (...) Jednego Dnia w K., gdzie wykonywane są zabiegi i który wyposażony jest w specjalistyczny sprzęt i profesjonalną kadre. Pozwany wskazał również, iż w dniu 31.03.2014 r. przeprowadzono u powódki operację w wyniku której usunięto jej zaćmę jądrową i podtorebkową tylną oka prawego. Oddział Okulistyczny Szpitalnego Oddziału (...) Jednego Dnia pozwanego, funkcjonował prawidłowo i był odpowiednio zabezpieczony w zakresie ochrony bakteryjnej, a zabieg u powódki został przeprowadzony bez żadnych zakłóceń. Przed zabiegiem powódka była konsultowana przez lekarza anestezjologa. Pozwany wskazał także, że powódka następnego dnia po zabiegu została wypisana do domu z zaleceniami, a przy wypisaniu powódka widziała na operowane oko. Dopiero w dniu 02.04.2014 r. pojawiły się u niej niepokojące objawy „wskazujące na problem z operowanym okiem.” Powódka zgłosiła się ponownie do placówki pozwanej i lekarz po badaniu w dniu 03.04.2014 r. skierował ją do szpitala w Z.. Fakt, że ból w operowanym oku pojawił się „dopiero w dniu 2 kwietnia 2014r., po wypisaniu powódki...,” nie pozwala na wykluczenie tego, że „powódka ww. bakterią zaraziła się w innym miejscu...”(k.168) Pozwana Spółka, po otrzymaniu informacji, że u powódki wykryto zakażenie bakteryjne oka prawego w trybie natychmiastowym zamknął Oddział Okulistyczny Szpitalnego Oddziału (...) Jednego Dnia w celu przeprowadzenia kontroli i zawiadomił sanepid, przy czym w dniu 2.04.2014. były wykonywane operacje laryngologiczne. Pozwana wskazała także, iż nie zachodzi związek przyczynowo -skutkowy między utratą widoczności oka prawego, a działalnością pozwanego, jak również wysokość dochodzonego roszczenia jest zawyżona i powódka nie wykazała, iż koszty jej utrzymania uległy zwiększeniu po zabiegu (k.169-170).

Pozwana Spółka wniosowała nadto (k.163-165) o wezwanie w trybie art.84 k.p.c. do wzięcia udziału w sprawie w charakterze interwenienta ubocznego, (...) S.A. w W., z uwagi na zawartą z nim umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu wykonującego działalność leczniczą (polisa nr (...) z okresem ubezpieczenia 01.01.2014r. – 31.12.2014r.

Zakład (...) powiadomiony o terminie rozprawy i doręczeniu odpisu odpowiedzi na pozew i wniosku pozwanego (z art.84k.p.c.), nie przystąpił do strony pozwanej w charakterze interwenienta ubocznego.(k.199-200)

W toku procesu - na rozprawie w dniu 22.12.2017r. - powódka J. W. (1) cofnęła pozew w części dotyczącej roszczenia o zapłatę renty w kwocie po 300 zł. miesięcznie, na co strona pozwana wyraziła zgodę (k.509v)

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwany Zakład Opieki Zdrowotnej i (...) sp. z o.o. w K. jest wpisany do rejestrów przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem KRS (...) przedmiotem jego działalności jest między innymi: praktyka lekarska ogólna, praktyka lekarska specjalistyczna, działalność szpitali (niesporne, nadto k.80-84 akt IC (...) tut. Sądu). Pozwany w ramach swojej działalności prowadzi m.in. Szpitalny Oddział (...) Oddział Okulistyczny w K., który wyposażony jest w specjalistyczny sprzęt oraz gdzie wykonywane są zabiegi przez lekarzy specjalistów (bezsporne).

Powódka (ur. (...)), otrzymuje emeryturę w kwocie 1.299 zł. miesięcznie netto, jest wdową (od 1994 r. – k.472), mieszka od 2009 r., z synem T. i jego rodziną (żona i córka), w miejscowości S. przy ul. (...), gdzie ma ustanowioną osobistą służebność bezpłatnego dożywotniego wspólnego zamieszkania (ma do dyspozycji część piętra domu z własną kuchnią i łazienką) oraz prawo swobodnego poruszania się po całej stanowiącej własność syna (ale zakupionej z pomocą finansową powódki) nieruchomości zabudowanej domem mieszkalnym. (niesporne, nadto zeznania synów powódki: T. W. k.221-222, akt notarialny k.234-235, świadek M. W. (1) k.222-222v)

Powódka w okresie przed wykonaniem zabiegu usunięcia zaćmy oka prawego była hospitalizowana w Wojewódzkim Szpitalu (...) w K. z powodu spastycznego zapalenia oskrzeli, ponadto leczyła i nadal leczy się na choroby przewlekłe takie jak nadciśnienie tętnicze i reumatoidalne zapalenie stawów. Powódka w chwili zabiegu miała 67 lat i nosiła okulary. (niesporne, nadto opinia biegłego B. H. k.289).

Powódka J. W. (1) z uwagi na rozpoznaną zaćmę obu oczu i skierowaniu przez leczącego ją lekarza R. M. (1) miała przeprowadzony (w dniu 31.03.2014 r.) w prowadzonym przez pozwanego Szpitalnym Oddziale (...) Oddział Okulistyczny w K., zabieg usunięcia zaćmy oka prawego oraz wszczepienia sztucznej soczewki do oka prawego. Zabieg operacyjny u powódki (i B. R.) przeprowadził lekarz R. M. (1), opiekę anestetyczną powódce i pozostałym operowanym tego dnia pacjentom, zapewniał lekarz T. M. (1) (vide zeznania ww. lekarzy k.220-221). Tego samego dnia podobne zabiegi operacyjne przeprowadzono (w pozwanej placówce medycznej) u M. W. (2), W. C., M. P., J. W. (2), Z. K., T. A., J. W. (1) i B. R., przy czym powódka miała wykonywany zabieg jako siódma z ośmiu osób operowanych tego dnia. Zabiegi usunięcia zaćmy u W. C., M. P., J. W. (2), Z. K. i T. A. wykonywał lekarz P. D. (k.150-154 protokół kontroli, świadek R. M. k.220-220v i k.136-137). W placówce medycznej pozwanego zbiegi usuwania zaćmy są wykonywane w ten sam sposób od 2004r., przy czym do tego czasu zostało wykonanych około 4.000 operacji i nie doszło w ogóle do zakażeń. (niesporne) Natomiast u wszystkich pacjentów operowanych w pozwanej Spółce w dniu 31.03.2014 r. wystąpiło zapalenie wnętrza gałki ocznej w operowanych oczach. (niesporne)

W dniu 03.04.2014 r. skutkiem zakażenia bakteryjnego wnętrza gałki ocznej prawego oka, w trybie pilnym (z uwagi na bóle głowy i operowanego oka), została skierowana do Oddziału Okulistycznego (...) Szpitala im. (...) II w Z., (gdzie przebywała do 12.04.2014 r.), z rozpoznaniem zapalenia wnętrza gałki ocznej oka prawego i pseudosoczewkowości oka prawego. (niesporne) W dniu 04.04.2014 r. wykonano zabieg operacyjny „PPV 23G oka prawego z usunięciem błony wysiękowej oraz endotamponadę olejem 1000 Cs.” Następstwem powikłań, które wystąpiły po wykonaniu zabiegu operacyjnego usunięcia zaćmy oka prawego u powódki, jest całkowita ślepotą tego oka. (biegły specjalista chorób oczu lek. B. H. (2) k.294)

Prezes zarządu pozwanej Spółki (...) wraz z członkiem zarządu R. P. zarządzeniem z dnia 7.04.2014r. zamknęli z dniem 7.04.2014r. Szpitalny Oddział (...) w K. (niesporne, k.151).

Kontrola wykonana w Szpitalnym Oddziale (...) Jednego Dnia pozwanej Spółki, (w okresie 09.04.2014 r. i 11.04.2014 r.) przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego w K., wykazała obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* (Pałeczka ropy błękitnej): na strzykawce typu „Żaneta” służącej w dniu 31.03.2014 r. do przepłukiwania aparatu do fakoemulsyfikacji zaćmy (wielokrotnie używanej w dniu zdarzenia choć jest to sprzęt jednorazowego użytku) oraz we wnętrzu drenu aparatu do fakoemulsyfikacji zaćmy (powyższe nie dotyczy sterylnych drenów stosowanych podczas samego zabiegu usunięcia zaćmy, tylko krótkiego wężyka gumowego założonego na otwór odpowietrzania na tylnej ścianie aparatu do fakoemulsyfikacji zaćmy). To że do każdego zabiegu operacyjnego używano innego zestawu sterylnych drenów i głowic, wskazuje na to, że każdy podłączany do aparatu czysty zestaw operacyjny był natychmiast skażony bakteriami pochodzącymi z wnętrza aparatu do fakoemulsyfikacji, z tym że nie ma wymogu ani możliwości technicznych do zachowania jałowości samego aparatu do fakoemulsyfikacji zaćmy (biegły B. H. k.294).

W okresie bezpośrednio przed zabiegiem, któremu powódka się poddała, ostrość wzroku oka operowanego to $5/25 (=0,2$ w systemie dziesiętnym) i $5/6$ w momencie wypisu w stanie dobrym z Oddziału Okulistycznego pozwanej Spółki. Przyczyna zakażenia wnętrza gałki ocznej u powódki leży po stronie wykonującej procedurę medyczną – usunięcia zaćmy. Skutkiem powikłań, które wystąpiły po wykonaniu zabiegu operacyjnego usunięcia zaćmy oka

prawego u powódki, jest całkowita ślepotą tego oka, co stanowi 35% uszczerbek na zdrowiu. (protokół kontroli PPIS k.150-154, biegły specjalista chorób oczu B. H. (2) k.289-298, k.419, k.438, k.445-446 przesłuchanie biegłego na rozprawie 19.05.2017 r.) Jak wynika z niekwestionowanej przez strony tego procesu, opinii biegłej z zakresu epidemiologii dr. n. med. A. M. (wydanej w związku ze zdarzeniem z dnia 31.03.2014 r., w sprawach np. IC (...) z powództwa M. W. (2), IC 397/15 z powództwa T. A. i dołączonej do akt niniejszej sprawy), to błędy popełnione w trakcie dochodzenia epidemiologicznego, gdy nie przebadano personelu medycznego, który uczestniczył w zabiegach operacyjnych z dnia 31.03.2014 r., przez zespół do spraw zakażeń szpitalnych zaraz po ujawnieniu pierwszych zachorowań i zbyt późno podjęte działania ze strony PPIS, nie wykryto źródła zakażenia, przy czym bezpośrednią przyczyną rozprzestrzeniania się zakażenia w dniu 31.03.2014 r. mogły być zaniedbania ze strony personelu lub za krótki okres między zabiegami okulistycznymi, bądź też u zakażonych tego dnia osób, zastosowano lek lub środek na którym (w którym) była skontaminowana bakteria pałeczki ropy błękitnej.

Sam zabieg operacyjny został przeprowadzony prawidłowo, a utrata widzenia związana była z infekcją bakteryjną, która rozpoczęła się podczas tego zabiegu z przyczyn niezależnych od lekarza operującego. W wyniku wystąpienia powikłań pooperacyjnych po zabiegu w dniu 31.03.2014r. powódka doznała uszczerbku na zdrowiu z przyczyn okulistycznych w wysokości 35% (dowód: opinia biegłego sądowego okulisty B. H. (2) k.289-298, k.359-362, k.419, k.438, k.445-446).

W czasie zabiegu w dniu 31.03.2014r. do wnętrza prawej gałki ocznej powódki wprowadzone zostały bakterie, które są odpowiedzialne za późniejsze zakażenie i uszkodzenie wzroku, zanik gałki ocznej będzie postępował do pewnego momentu, a następnie zatrzymuje się, przy czym u powódki proces ten już się dokonał i zatrzymał. Ten proces zaniku gałki ocznej nie jest uleczalny ani odwracalny. Opadanie powieki nie prowadzi do trwałego uszkodzenia mięśni. U powódki nie zachodzi konieczność usunięcia zanikającej gałki ocznej, ani wykonania protezy oka, natomiast zachodzi konieczność wykonania epiprotezy – kosmetycznej nakładki na tą zanikową gałkę oczną, którą wykonuje się bezpłatnie (dla osób ubezpieczonych w NFZ). Nie leczy się osób jednoocznych, natomiast przyjmuje się, że po roku od wystąpienia jednooczności osoba zaadaptowała się do jednooczności (dowód: opinia biegłego sądowego okulisty B. H. (2) k.438 i dowód z przesłuchania biegłego w dniu 19.05.2017 r. k.445-446).

Powódka skutkiem zdarzenia z dnia 31.03.2014r. była narażona na dolegliwości bólowe, konieczność poddania się leczeniu i konsultacjom lekarskim, zmaganiu się z niepełnosprawnością oraz poczucie braku samodzielności. Powódka nie podjęła leczenia psychiatrycznego. Jej dezadaptacja do przeżytego stresu, niezaakceptowanie swojej niepełnosprawności (które w ocenie objawów psychopatologicznych nie mają dużego nasilenia) skutkują uszczerbkiem na zdrowiu psychicznym powódki w wysokości 1 %. (dowód: opinia biegłego sądowego psychiatry M. R. k.468-473, k.509-509v).

Łącznie zatem trwały uszczerbek na zdrowiu powódki J. W. (1) w związku z zabiegiem w dniu 31.03.2014r wynosi 36%: w tym 35% z przyczyn okulistycznych i 1% z uwagi na stwierdzony uszczerbek na zdrowiu psychicznym.

Powódka do czasu zabiegu była osobą samodzielną i sama podróżowała autobusem oraz sama jeździła na rowerze. Powódka do czasu zabiegu sama wykonywała zakupy oraz sama zajmowała się pracami domowymi. Natomiast po zabiegu w dniu 31.03.2014r. powódka, która nie widzi na prawo oko, czasami wychodzi sama i jedzie autobusem np. do lekarza (gdy syna lub synowej nie ma w domu). Powódka wstydzi się swego wyglądu stąd zrezygnowała z kontaktów ze znajomymi(k.470), jak mówi teraz najchętniej przebywa w Niemczech u kuzynki, tam jej nikt nie zna,(k.471),jedzie tam „busem”, czasem na kilka tygodni.(k.472).Aktualnie sama się ubiera i umyje, synowa jej gotuje. Mogłaby robić więcej ale syn i synowa jej nie pozwalają. (k.469)Jak jest u siebie to przygotowuje dla siebie herbatę i prawie za każdym razem rozleje wodę z czajnika. (k.510)

Powódka nie przedłożyła dowodów dotyczących kosztów przejazdów na leczenie w szpitalu w Z. i zakupu leków, w zakresie objętym żądaniem odszkodowania.

Powódka nie wzywała pozwanego do zapłaty kwoty dochodzonej w pozwie gdyż miała „świadomość, iż przed tutejszym sądem toczy się postępowanie z powództwa innych osób, które doznały podobnego uszczerbku na zdrowiu, powódka uznała, że kierowanie wezwania do zapłaty nie daje nadziei na polubowne zakończenie sprawy”(k.6)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie, okoliczności między stronami niespornych bądź przyznanych przez stronę pozwaną (np. pozwana przyznawała w tym postępowaniu okoliczności faktyczne wynikające z ustaleń z zakresu epidemiologii A. M.), zeznań: świadków R. M., T. M., synów powódki T. i M.(k.220-222v), częściowo powódki(k.509v-510 i k.205v-207v), powołanej w ustaleniach faktycznych sprawy dokumentacji medycznej dotyczącej leczenia powódki, jak również na podstawie opinii biegłych: okulisty B. H. (2) (k. k.289-298, k.359-362, k.419, k.438, k.445-446) i psychiatry M. R. (k.468-473 i k.509-509v)

Sąd dał wiarę w całości zeznaniom powołanych w sprawie świadków, gdyż zeznania te są rzeczowe, spójne i znajdowały potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd nie dał wiary zeznaniom powódki i jej argumentacji zawartej w pismach procesowych w zakresie w jakim kwestionowano opinie biegłych sądowych powołanych w sprawie, a to stąd, że biegli przesłuchani przed sądem złożyli wyjaśnienia, których ostatecznie powódka nie kwestionowała.

Wartość dowodowa dokumentów zgromadzonych w sprawie, a związanych z leczeniem powódki nie budziła zdaniem Sądu wątpliwości i nie była przez strony kwestionowana.

Sąd zważył, co następuje:

Powódka J. W. (1) roszczenie swoje wywodzi z art. 430 k.c., zgodnie z którym kto na własny rachunek powierza wykonanie czynności osobie, która przy wykonywaniu tej czynności podlega jego kierownictwu i ma obowiązek stosować się do jego wskazówek, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną z winy tej osoby przy wykonywaniu powierzonej jej czynności. Należy przy tym zauważyć, iż jedną z przesłanek odpowiedzialności zwierzchnika jest zawsze wina podwładnego w rozumieniu art. 415 k.c., której normalnym następstwem jest szkoda wyrządzona osobie trzeciej. Natomiast obowiązkiem strony powodowej w sprawie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym jest wykazanie przesłanek odpowiedzialności przewidzianej w art. 415 k.c., a zatem wskazanie na zdarzenie będące źródłem szkody oraz wykazanie, że było to działanie lub zaniechanie pozwanego, że było bezprawne oraz że spowodowało u powoda szkodę, która pozostaje z nim w adekwatnym związku przyczynowym.

Należy jednakże zauważyć, iż w sprawach dotyczących tzw. zakażeń szpitalnych ustalenie w sposób pewny związku przyczynowego pomiędzy postępowaniem lekarza lub personelu szpitala a powstałą szkodą jest często niemożliwe, gdyż w świetle wiedzy medycznej w większości wypadków można mówić tylko o prawdopodobieństwie wysokiego stopnia, a rzadko o pewności, czy wyłączności przyczyny. Okoliczność natomiast, iż postępowanie dowodowe nie daje podstaw do stwierdzenia zaniedbania konkretnej osoby nie zwalnia placówki szpitalnej od odpowiedzialności. Dla odpowiedzialności prawnej szpitala wystarczy w tego rodzaju sytuacji wina niezidentyfikowanego pracownika wtedy gdy zostanie dowiedzione, że popełniono zaniedbanie, na skutek którego pacjent doznał szkody, chociaż nie można ustalić, który z lekarzy leczących pacjenta lub kto z personelu medycznego zawinił temu, że pacjent doznał szkody na zdrowiu. Jeżeli bowiem zachodzi prawdopodobieństwo wysokiego stopnia, że przyczyna szkody leży po stronie szpitala, należy uznać związek przyczynowy za ustalony, przy czym żądanie absolutnej pewności związku przyczynowego nie byłoby ani realne ani uzasadnione. Nadto w sprawach dotyczących tzw. zakażeń szpitalnych możliwe i uzasadnione jest przyjęcie niedbalstwa placówki służby zdrowia w drodze domniemania faktycznego, jeżeli brak jest dowodów przeciwnych wskazujących, że do zakażenia doszło z innych przyczyn (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2013 r. sygn. akt V CSK 163/12; nie publ.).

Z art. 444 § 1 k.c. wynika, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikiłe z tego powodu koszty. Nadto z art. 444 § 2 k.c. wynika, że jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na

przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Ponadto zgodnie z art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym, a więc w art. 444 k.c., tj. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego – a w szczególności z opinii biegłego sądowego specjalisty chorób oczu B. H. (2)(k.292-295) oraz przyznaniu przez stronę pozwaną ustaleń dokonanych przez biegłą z zakresu epidemiologii dr n. med. A. M.(k.366-366v, k.368-376) wynika, że do zakażenia oka powódki doszło w trakcie udzielania świadczeń medycznych w pozwanej placówce, na co wskazuje analiza czasu po jakim pojawiły się pierwsze objawy oraz fakt, iż w tym samym dniu było operowanych 7 innych osób u których również wystąpiły powikłania po zabiegach operacyjnych, (przy czym co jest niesporne np. u powódki M. W. (2) - sprawa tut. Sądu o sygn. akt IC (...) wyhodowano bakterię tego samego gatunku – *P. aeruginosa*). Nadto z zebranego materiału dowodowego wynika, że w pozwanej placówce medycznej w tym okresie nie przestrzegano rygorystycznie zasad sanitarno-higienicznych, np. w bloku operacyjnym strzykawka jednorazowego użytku „Żaneta” służąca do przepłukiwania aparatu FACO była wielokrotnie tego dnia używana, a we wnętrzu drenu aparatu do fakoemulsyfikacji zaćmy (dren ten to krótki wężyk gumowy założony na otwór odpowietrzania na tylnej ścianie aparatu do fakoemulsyfikacji zaćmy) i to z tych sprzętów ujawniono występowanie *Pseudomonas aeruginosa*. Należy przy tym zauważyć, iż błędy popełnione w trakcie dochodzenia epidemiologicznego spowodowały, iż nie wykryto źródła tego zakażenia, przy czym bezpośrednią przyczyną rozprzestrzeniania się zakażenia w tym dniu mogły być zaniedbania ze strony personelu lub za krótki okres między zabiegami okulistycznymi, bądź też u powódki oraz innych zakażonych tego dnia osób, zastosowano lek lub środek na którym (w którym) była skontaminowana bakteria pałeczki ropy błękitnej. Również biegły sądowy okulista B. H. (2) w swojej opinii wskazał, iż zachodzi związek przyczynowo – skutkowy pomiędzy dokonaniem w dniu 31.03.2014r. w pozwanej placówce medycznej zabiegiem operacyjnym usunięcia zaćmy oka prawego powódki, a całkowitą utratą wzroku w operowanym oku. Powódka bowiem, jak i inni operowani w tym dniu pacjenci, zostali zakażeni bakterią *Pseudomonas aeruginosa*, którą także wykryto podczas kontroli epidemiologicznej u pozwanego i jest mało prawdopodobne wystąpienie zapalenia wnętrza gałki ocznej równocześnie u tak dużej liczby pacjentów na skutek niezależnie od siebie występujących infekcji poza szpitalnych.

Zgodnie więc z art. 430 k.c. oraz art. 444 § 1 k.c. i art. 445 § 1 k.c. pozwany jest – co do zasady - zobowiązany do wypłaty powódce stosownego zadośćuczynienia oraz odszkodowania.

W niniejszej sprawie powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego:

A. kwoty 195.400 zł z ustawowymi odsetkami od daty wytoczenia powództwa do dnia zapłaty – tytułem zadośćuczynienia;

B. kwoty 4.600 zł z ustawowymi odsetkami od daty wytoczenia powództwa do dnia zapłaty – tytułem odszkodowania;

C. kwoty 300 zł miesięcznie, płatnej począwszy od kwietnia 2014r., w terminie do dnia 15 każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat - tytułem dożywotniej renty;

D. ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za doznany przez powódkę uszczerbek na zdrowiu.

Ad. A. Jak już wcześniej wskazano, zgodnie z art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym, a więc w art. 444 k.c., tj. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Powódka J. W. (1), na skutek powikłań, które wystąpiły po wykonaniu w dniu 31.03.2014r. zabiegu operacyjnym usunięcia zaćmy oka prawego, całkowicie nie widzi okiem prawym i występuje brak poczucia światła w tym oku. Nie ma żadnych medycznych i pozamedycznych możliwości przywrócenia widzenia tym okiem w przyszłości, stąd powódka jest osobą trwale jednooczną. Nie jest sporne to, że nie ma żadnych możliwości ustalenia jaka byłaby ostateczna ostrość wzroku u powódki w dłuższym okresie po zabiegu ani ustalenia stopnia prawdopodobieństwa uzyskania

takiej poprawy, jak również nie ma możliwości stwierdzenia czy dodatkowe schorzenia ogólne i miejscowe na jakie cierpiała powódka mogły wpłynąć na wystąpienie u powódki obniżonej w stosunku do normy ostrości wzroku po rekonwalescencji.

W okresie bezpośrednio przed zabiegiem, któremu powódka się poddała, ostrość wzroku oka operowanego to 5/25 (co stanowi 0,2 w systemie dziesiętnym), a w momencie wypisu z Oddziału Okulistycznego pozwanej Spółki było to 5/6. Trwały uszczerbek przy utracie widzenia w jednym oku to 35%. (vide biegły B. H. k.445-446)

Powódka skutkiem zdarzenia z dnia 31.03.2014r. została narażona na dolegliwości bólowe, konieczność poddania się leczeniu, konsultacjom medycznym, zmagając się z niepełnosprawnością oraz poczuciem braku samodzielności. Powódka nie podjęła leczenia psychiatrycznego. Jej dezadaptacja do przeżytego stresu, niezaakceptowanie swojej niepełnosprawności (które wedle opinii biegłej psychiatry w ocenie objawów psychopatologicznych nie mały dużego nasilenia) skutkują uszczerbkiem na zdrowiu psychicznym powódki w wysokości 1%. (vide opinia biegłego sądowego M. R. k.468-473, k.509-509v).

Łącznie zatem trwały uszczerbek na zdrowiu powódki M. W. (2) w związku z zabiegiem w dniu 31.03.2014r wynosi 36%: w tym 35% z przyczyn okulistycznych i 1% z uwagi na stwierdzony uszczerbek na zdrowiu psychicznym.

Bakterie, które w czasie zabiegu w dniu 31.03.2014r. wprowadzone zostały do wnętrza prawej gałki ocznej powódki i które są odpowiedzialne za późniejsze zakażenie i uszkodzenie wzroku, zostały zwalczone po kilku dniach lub tygodniach i po tym czasie zakażenie bakteryjne nie ma ogólnoustrojowych skutków w przypadku powódki. Natomiast zanik gałki ocznej u powódki już się dokonał oraz zatrzymał i proces ten nie jest uleczalny ani odwracalny. Opadanie powieki nie prowadzi do trwałego uszkodzenia mięśni. U powódki nie zachodzi konieczność usunięcia zanikającej gałki ocznej, ani wykonania protezy oka, natomiast zachodzi konieczność wykonania epiprotezy – kosmetycznej nakładki na tą zanikową gałkę oczną. Przyjmuje się, że po roku od wystąpienia jednooczności osoba zaadaptowała się do jednooczności.

Powódka w okresie przed wykonaniem zabiegu usunięcia zaćmy oka prawego była hospitalizowana w Wojewódzkim Szpitalu (...) w K. z powodu spastycznego zapalenia oskrzeli, leczyla i nadal leczy się na choroby przewlekłe takie jak nadciśnienie tętnicze i reumatoidalne zapalenie stawów. Powódka w chwili zabiegu miała 67 lat i nosiła okulary. (niesporne, nadto opinia biegłego B. H. k.289). Powódka w tym czasie otrzymywała rentę rodzinną po zmarłym mężu. Mieszkała i nadal mieszka w nieruchomości syna T., w domu ma ustanowioną służebność bezpłatnego mieszkania.

Po zabiegu w dniu 31.03.2014r. powódka, która nie widzi na prawe oko, nie jest osobą w pełni samodzielną. Widzenie do 5-6 metrów ma ograniczone (stąd osoba w wieku produkcyjnym będąc w sytuacji powódki traci możliwość zatrudnienia) Pole widzenia dalsze jest utrzymane. Powódka może mieć kłopot z nalaniem wody do szklanki. Z utrzymaniem równowagi nie ma problemów, podobnie ewentualne potykanie się i przewracanie nie ma związku z niewłaściwym widzeniem powódki.(vide biegły B. H. k.361 i k.445) Powódka przyznaje, że czasami wychodzi z mieszkania sama i jedzie autobusem np. do lekarza. Powódka wstydzi się swego wyglądu stąd zrezygnowała z kontaktów ze znajomymi(k.470).Obecnie najchętniej przebywa w Niemczech u kuzynki, uzasadnia to tym, że „tam jej nikt nie zna”,(k.471),jedzie tam „busem,” czasem na okres kilku tygodni.(k.472).Aktualnie sama się ubiera i umyje, synowa jej gotuje. Mogłaby robić więcej ale syn i synowa jej nie pozwalają. (k.469) Jak jest u siebie to przygotowuje dla siebie herbatę i prawie za każdym razem rozleje wodę z czajnika. (k.510)

Lekarz operujący powódkę wykonał zabieg w sposób prawidłowy, nie miał możliwości by przewidzieć, że potencjalnie doszło do zakażenia aparatu do fakoemulsyfikacji szczepem patogennych bakterii.(vide biegły B. H. k.361362)

Biorąc zatem pod uwagę powyższe okoliczności, w tym rozmiar doznanych przez powódkę cierpień fizycznych oraz trwałość następstw, należy zdaniem Sądu uznać, iż wysokość należnego powódce zadośćuczynienia za doznaną krzywdę winna wynosić 80.000 zł. Wobec powyższego, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki ww. kwotę

tytułem zadośćuczynienia (**punkt 1 wyroku**). Natomiast w pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo jako bezzasadne (**punkt 3 wyroku**).

Również w świetle okoliczności niniejszej sprawy oraz treści art. 455 k.c. i art. 481 § 1 i 2 k.c. należy zdaniem Sądu uznać, iż roszczenie powódki jest uzasadnione co do zasądzenia zadośćuczynienia i odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia następnego po doręczeniu odpisu pozwu pozwanemu co nastąpiło w dniu 03.09.2015 r. Powódka J. W. (1) jak przyznaje (k.6 akt) wcześniej nie kierowała do pozwanego wezwań do zapłaty. Natomiast z art. 455 k.c. wynika, że jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Nadto z art. 481 § 1 i 2 k.c. wynika, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi, przy czym jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych; jednakże gdy wiarygodność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

Ad. B. Z art. 444 § 1 k.c. wynika, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu. Poszkodowany może więc domagać się kompensaty wszystkich kosztów, jeżeli są one konieczne i celowe, w tym także zwrotu kosztów związanych z dowozem chorego do lekarzy lub szpitali oraz związanych z przejazdami osób bliskich w celu odwiedzin chorego w szpitalu.

Powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 4.600 zł tytułem odszkodowania, przy czym powódka wskazała, iż kwota ta obejmuje kwoty: - 1.200 zł. tytułem kosztów zakupu leków i 3.400 zł. zwrotu kosztów dojazdu powódki i do powódki z miejsca zamieszkania do szpitala w Z.. Przy czym w tym zakresie nie przedłożono żadnych dowodów w postaci rachunków czy innych dowodów zapłaty.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż powódka była hospitalizowaną w Z. w dniach od 03.04.2014r. do 22.04.2014r. Do i ze szpitala była przewożona samochodem osobowym pomiędzy miejscem zamieszkania (K.) a Z. przez synów, którzy (każdy z osobna) odwiedzili powódkę raz jeden także podczas jej pobytu w szpitalu.

Posiłkując się Internetowym wyborem trasy dojazdu (uwzględniającym odległość w km i czas przejazdu) należało uznać za najkorzystniejszy przejazd na trasie K. – Z. i z powrotem, przejazd przez K. i okolice W., (...),S11,,E67 i DK 30, (odległość w jedną stronę 341 km i czas przejazdu około 3 godziny i 52 minuty), co oznacza, iż uzasadnione jest roszczenie powódki z tego tytułu – po zaokrągleniu - w kwocie 1.710,15 zł.(6 x 341 km x 0,8358 zł./km = 1.710,15 zł).

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego (przy braku danych pozwalających na ocenę wydatkowania żądanych w pozwie kosztów zakupu leków) wynika zatem, iż roszczenie odszkodowawcze powódki dotyczące zwrotu kosztów związanych z dowozem powódki do szpitala w Z. oraz związanych z przejazdami osób bliskich w celu odwiedzin powódki w szpitalu jest uzasadnione co do kwoty 1.710,15 zł. Wobec powyższego, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę ww. tytułem odszkodowania (**punkt 1 wyroku**). Natomiast w pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo jako bezzasadne (**punkt 3 wyroku**).

Ad. C. Nadto z art. 444 § 2 k.c. wynika, że jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Należy przy tym zauważyć, iż renta z tytułu zwiększonych potrzeb służy kompensowaniu kosztów bieżących: cyklicznych i stałych.

Powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 300 zł tytułem dożywotniej renty, płatnej począwszy od kwietnia 2014r., w terminie do dnia 15 każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z

rat. Powódka przy tym w toku procesu, na rozprawie w dniu 22.12.2017r. - cofnęła pozew w części dotyczącej roszczenia o zapłatę ww. renty, na co strona pozwana wyraziła zgodę (k.509v). Powyższe skutkuje rozstrzygnięciem z pkt 2 wyroku tj. umorzeniem postępowania.(art.355 § 1 k.p.c.)

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności z opinii biegłego sądowego okulisty B. H. (2) wynika, że bakterie, które w czasie zabiegu w dniu 31.03.2014r. wprowadzone zostały do wnętrza prawej gałki ocznej powódki zostały zwalczone i zakażenie tą bakterią nie ma ogólnoustrojowych skutków w przypadku powódki. Natomiast zanik gałki ocznej u powódki już się dokonał i zatrzymał, przy czym proces ten nie jest odwracalny, a opadanie powieki nie prowadzi do trwałego uszkodzenia mięśni. U powódki także nie zachodzi konieczność usunięcia zanikającej gałki ocznej, ani wykonania protezy oka, natomiast zachodzi konieczność wykonania epiprotezy – kosmetycznej nakładki na tą zanikową gałkę oczną(której koszt mieści się w ramach świadczeń z NFZ).

Przyjmuje się także , że po roku od wystąpienia jednoocznosci osoba zaadaptowała się do jednoocznosci.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż powódka nie podejmowała leczenia u lekarza psychiatry.

W ocenie Sądu, w świetle okoliczności niniejszej sprawy należy uznać, iż powódka nie wykazała, aby od czasu zabiegu w dniu 31.03.2014r. zwiększyły się w sposób trwały inne jej potrzeby, dotyczące kosztów zakupu leków (por art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.).

Wobec powyższego Sąd oddalił powództwo w tej części jako bezzasadne (**punkt 3 wyroku**).

Ad. D. W ocenie Sądu, w okolicznościach niniejszej sprawy nie jest uzasadnione ustalenie, że pozwany ponosić będzie odpowiedzialność za skutki na zdrowiu powódki związane z zakażeniem powódki podczas zabiegu w dniu 31.03.2014r., które do dziś nie ujawniły się, a które ujawnić się mogą w przyszłości. Z opinii biegłego sądowego okulisty B. H. (2) wynika bowiem, że u powódki nie zachodzi dalsze ryzyko w zakresie powikłań na zdrowiu związanych z zakażeniem bakteryjnym oka operowanego w pozwanej placówce medycznej, a jeśli chodzi o konieczność wykonania epiprotezy (kosmetycznej nakładki na zanikową gałkę oczną, która będzie poruszać się tak jak gałka oczna) to usługa w zakresie dotyczącym wykonania epiprotezy jest świadczona bezpłatnie osobom ubezpieczonym w NFZ, stąd żądanie w zakresie ustalenia oddalono.(**punkt 3 wyroku**).

W konsekwencji Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 81.710,15 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 04.09.2015 r. do dnia 31.12.2015r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1.01.2016r. do dnia zapłaty (**punkt 1 wyroku**).

Natomiast roszczenie powódki dotyczące zadośćuczynienia za doznaną krzywdę przekraczające kwotę zasądzoną (80.000 zł, jak również roszczenie dotyczące odszkodowania przekraczające kwotę zasądzoną kwotę 1.710,15 zł oraz roszczenie powódki o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za doznany przez powódkę uszczerbek na zdrowiu należy uznać za nieuzasadnione. Wobec tego, Sąd oddalił powództwo w tej części jak bezzasadne (**punkt 3 wyroku**).

Sąd na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie w części dotyczącej roszczenia powódki o zasądzenie renty w kwocie 300 zł miesięcznie, gdyż powódka skutecznie cofnęła pozew w tym zakresie (**punkt 2 wyroku**).

Natomiast o nieuiszczonych kosztach sądowych (na które składają się opłata stosunkowa od żądań pozwu 10.180 zł. i wydatek związany z kosztem opinii biegłej psychiatry tj. 185,90 zł. wydatkowanej ze środków Skarbu Państwa) Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 i 4 uksc i art. 100 k.p.c., nakazując pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Koninie od pozwanego kwotę 4.072 zł.(tj.40% całości), a od powódki z zasądzonego jej roszczenia zamiast kwoty 5.275,90 zł. kwotę 2.275,90 zł. odstępując od obciążania powódki kwotą kosztów sądowych w pozostałej ich części kwoty stanowiącej ich 60%. (**punkt 4 wyroku**).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów

nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.), uwzględniając fakt, że powódka wygrała proces w 40%. Koszty procesu strony powodowej to 1/10 opłaty stosunkowej od żądań pozwu tj. 1.018 zł., koszt udziału pełnomocnika z wyboru to 7.200 zł. + 17 zł. opłata opłaty skarbowej od pełnomocnictwa co łącznie stanowi kwotę 8.235 zł. z czego 40% stanowi kwotę 3.294 zł. Koszty procesu poniesione przez stronę pozwaną to koszty udziału pełnomocnika w kwocie łącznej 7.217 zł i 1.500 zł. zaliczki w związku z opinią biegłego okulisty, co łącznie stanowi kwotę 8.717 zł. z której 60% to 5.230,20 zł. Ostatecznie zasądzono pozwanemu kwotę 1.936,20 zł. jako różnicę kwot 5.230,20 zł. – 3.294 zł. = 1936,20 zł. (**punkt 5 wyroku**).

Jan Bartniak